ZÁKLADY REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE

Cvičení 4

Pavlína Lesová, Brno 2014

Cvičení 2:

- Odborný vědecký článek:
  - opakování se článků: 17 studentů/13 článků?
  - kde hledat na internetu?
    - https://is.muni.cz/auth/predmet/1431/jaro2014/XK010
    - http://scholar.google.cz/
    - http://sfx.muni.cz/
      - přilášení z domu přes vpn nebo vzdálenou plochu:
        - https://ezdroje.muni.cz/vzdaleny_pristup/openvpn.php
        - http://vpn.muni.cz/doku.php?id=win-ovpn
        - http://knihovna.sci.muni.cz/services/e-prezencka
    - … bakalářská, diplomová práce
  - Hampl, Hynek
  - dodržovat zadání: obsahová část – stručně, vlastní hodnocení – obsáhleji
  - humánní geografie / fyzická geografie

Cvičení 3:

- Poloha okresu:
  - pěkně zpracované
  - mapy – nezapomínat na základní kompoziční prvky!
    - http://kartografie.fsv.cvut.cz/1-2-0-kompozice-mapy.php
    - http://gis.zcu.cz/studium/tka/Slides/kompozice_map.pdf

Vznik a vývoj regionální geografie

- Ve dvojicích přiřaďte osobnost k jeho charakteristice

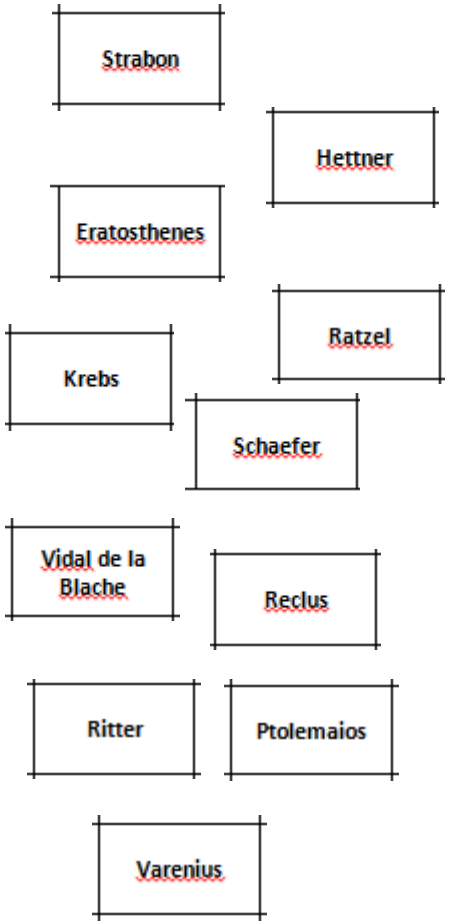

Zakladatel antropogeografie a politické geografie, zdůrazňoval pohled na geografické prostředí jako na komplex jevů
Myšlenka místního životního cyklu (genres de vie), zdůrazňování unikátnosti území, obraz krajiny je výsledkem širokého spektra působících elementů (včetně člověka), zdůraznění komplexnosti a dynamičnosti
Prosazování nomotetického přístupu, hledání univerzálního
Dílo Geographica, kde byly shrnuty znalosti o všech známých oblastech světa
Zavedl systematiku v regionálních monografiích – hettnerovké schéma (komplexní charakteristika regionů podle jednotlivých součástí)
Zakladatel moderní kartografie
Dílo Všeobecná geografie, odlišoval obecnou geografii a regionální geografii, systematika regionálně-geografických popisů
Životní prostředí chápal jako kombinaci nejen přírodních, ale i společenských (dynamických) elementů
Zakladatel novodobé regionální geografie, zdůrazňoval syntézu a poznávání faktů prostřednictvím regionálních přístupů, srovnávací studie vedou ke generalizaci základních poznatků, orientace na člověka
Zavedl souřadnicový systém, zavedl zeměpisnou šířku a délku, použití názvů poledník a rovnoběžka
Region chápe jako syntetický celek, který má vazby se sousedními regiony, rozvinul komparativní (srovnávací) metodu

Vznik a vývoj regionální geografie

- řešení

Ratzel	Zakladatel antropogeografie a politické geografie, zdůrazňoval pohled na geografické prostředí jako na komplex jevů
Vidal de la Blache	Myšlenka místního životního cyklu (genres de vie), zdůrazňování unikátnosti území, obraz krajiny je výsledkem širokého spektra působících elementů (včetně člověka), zdůraznění komplexnosti a dynamičnosti
Schaefer	Prosazování nomotetického přístupu, hledání univerzálního
Strabon	Dílo Geographica, kde byly shrnuty znalosti o všech známých oblastech světa
Hettner	Zavedl systematiku v regionálních monografiích – hettnerovké schéma (komplexní charakteristika regionů podle jednotlivých součástí)
Eratosthenes	Zakladatel moderní kartografie
Varenius	Dílo Všeobecná geografie, odlišoval obecnou geografii a regionální geografii, systematika regionálně-geografických popisů
Reclus	Životní prostředí chápal jako kombinaci nejen přírodních, ale i společenských (dynamických) elementů
Ritter	Zakladatel novodobé regionální geografie, zdůrazňoval syntézu a poznávání faktů prostřednictvím regionálních přístupů, srovnávací studie vedou ke generalizaci základních poznatků, orientace na člověka
Ptolemaios	Zavedl souřadnicový systém, zavedl zeměpisnou šířku a délku, použití názvů poledník a rovnoběžka
Krebs	Region chápe jako syntetický celek, který má vazby se sousedními regiony, rozvinul komparativní (srovnávací) metodu

Cvičení 4: Fyzicko-geografická charakteristika

- Pro daný okres zpracujte referát o:
  - geologické stavbě území
    - U geologické stavby se zaměřte na základní horninové složení, litostratigrafické jednotky, tektoniku, resp. neotektoniku území a další.
      - http://www.geology.cz/extranet/mapy/mapy-online/mapserver
      - http://mapy.geology.cz/geocr_25/
      - http://www.geologicke-mapy.cz/regiony/
  - reliéfu území
    - Současný reliéf (povrch) území, jeho tvary, se pokuste interpretovat v souvislosti s geologickou stavbou a působením exogenních faktorů (voda, vítr,...). Charakterizujte území okresu z hlediska zařazení do vyšších i nižších geomorfologických jednotek (pohoří, nížiny, jejich části...). Také charakterizujte vertikální členitost území.
      - http://www.arcdata.cz/produkty-a-sluzby/geograficka-data/digitalni-model-reliefu-cr/
  - klimatických poměrech území
    - U klimatických poměrů se zaměřte na zařazení území okresu a jeho částí do klimatických oblastí, povšimněte si rozdílů v hodnotách klimatických ukazatelů – (průměrné) teploty, srážky atd. Pokuste se zamyslet a popsat, jaký vliv na místní klimatické poměry má například reliéf území (tzn. např. nadmořská výška).
      - http://www.chmi.cz/portal/dt?portal_lang=cs&menu=JSPTabContainer/P1_0_Home

Cvičení 4: Fyzicko-geografická charakteristika

- vodstvu, hydrologických poměrech území
  - U hydrologických poměrů si povšimněte zejména zařazení (částí) území do různých povodí, vodní toky, které protékají územím (a jejich charakteristiky jako směr a délka toku, pramen, přítoky atd.) a vodní nádrže (přirozené, umělé). Pokuste se také vyhledat informace o specifickém odtoku, režimu odtoku území a podzemních vodách. Pokuste se ve stručnosti analyzovat vazbu mezi lidskou činností a hydrologickými poměry území (uměle vybudované vodní nádrže, hráze, problém povodní, využití pro rekreaci apod.).
    - http://voda.gov.cz/portal/cz/aplikace/sap_toky.htm

- půdách na území okresu
  - V další části se zaměřte na půdní typy (subtypy) a druhy a jejich prostorové rozložení na území okresu. Zejména u půdních typů se také pokuste určit důvody jejich daného prostorového rozložení. Pokuste se také zamyslet nad vazbou mezi půdou a lidskou činností, zejména zemědělstvím.
    - http://nts5.cgu.cz/website/pudni_mapy/

Cvičení 4: Fyzicko-geografická charakteristika

- rostlinstvu a živočišstvu území
  - U rostlinstva a živočišstva se zaměřte na dominantní, ohrožené druhy, přítomnost endemitů a pod. Povšimněte si zařazení, resp. vnitřní členění území okresu z hlediska fytogeografického členění a také potenciální přirozené vegetace.
    - http://geoportal.gov.cz/web/guest/home

- poznámky:
  - textová část cvičení – literatura
    - nezapomeňte na citace! Citovat i v textu, nestačí jen v seznamu literatury.
      - http://generator.citace.com/
      - http://is.muni.cz/elportal/estud/ff/js07/informace/materialy/pages/citace_opora.pdf
      - http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/lf/js10/metodika/web/ebook_citace.html
  - mapová část – nezbytná součást cvičení („geograf se vyjadřuje mapou“)
    - nezapomeňte na základní kompoziční prvky!
      - http://kartografie.fsv.cvut.cz/1-2-0-kompozice-mapy.php
      - http://gis.zcu.cz/studium/tka/Slides/kompozice_map.pdf

Cvičení 4: Fyzicko-geografická charakteristika

takhle ano

takhle ne

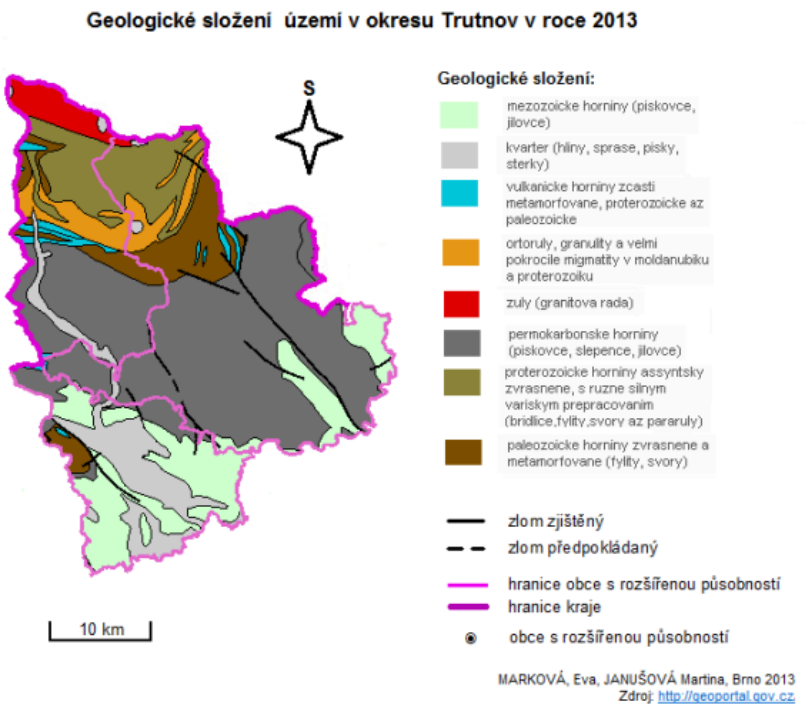

Obr. č. 1: Geologická mapa okresu.

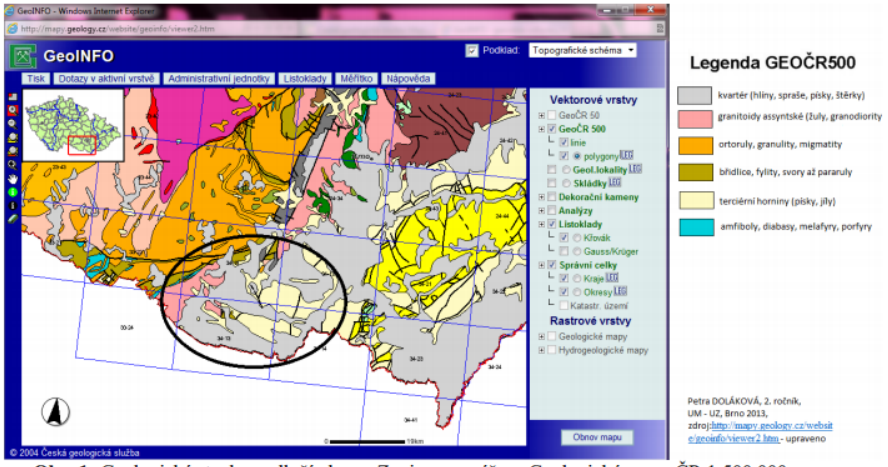

Obr. 1: Geologická stavba podloží okresu Znojmo na výřezu Geologické mapy ČR 1:500 000

(zdroj: ČGS. Dostupný z: http://mapy.geology.cz/website/geoinfo/viewer2.htm)

Cvičení 4:

- odevzdat do odevzdávárny do 26.3.2014 (včetně) – stačí jeden z dvojice
- prezentace na příští týden (20.3.2014)
  - prezentující: Čekan, Kevický
- prezentace vkládat do ISu:
  https://is.muni.cz/auth/el/1431/jaro2014/Z0147/ode/46634211/ode_46634238/

Otázky?

Děkuji za pozornost